

svetoga Marka. Tako je jednom ona dospjela i u priliku da sudjeluje u jednom okršaju onamo daleko u grčkim vodama, u kojima se je više puta pomiješalo mnogo krv i hrvatskih sinova, otkad je ono, oko godine 1420., što milom što silom, zagospodovao na istočnoj obali plavoga našega Jadrana i na većem dijelu naših otoka krilati Lav. Doista, kruto se je osvećivala na potomcima kratkovidnost naših otaca kad su zapustili svoju mornaricu, pogotovo kad su divnu našu obalu podvrgli vladaru tude krvi, koji je stotine milja daleko od te obale stolovao, koji nije pravo znao ni da li je more slano, kamo li da bi imao ambicije da mu zastava leprša na jarbolima ratnih brodova.

Kako se općenito galije onoga doba, bile one starije ili novijega tipa, nisu, što no riječ, »sigurno« držale na uzburkanom moru, tako mu je i »Gloria« slabo odolijevala. Stoga nije čudo, što se je, ploveći u doba ekvinocijalnih oluja, morala da ugiba »debelomu« moru, zaklanjajući se sad u jednu, sad u drugu od onih nebrojenih luka, uvala, draga i dražica, i koje toj našoj obali osiguravaju za sve vijekove prednost pred njezinom zapadnom sestrom. Da je istočna obala našega Jadrana, kakva je njegova zapadna, ne bi ona nikad postala Parisovom »jabukom« među narodima!

»Gloria« se dakle spremala da otplovi iz luke. Tek je bilo zadanih kad je trublja probudila njezinu momčad, pa je brzo bilo na njoj sve uređeno: paluba pomno oprana, topovi i svaki kovinski predmet osvjetlani, a veslači, mornari i vojnici svaki na svojem mjestu, spremni na zapovijed. Bio se dapače već provukao kroz »mačju luknju« u »koš« na velikom jarbolu mornar, koji je bio prvi na redu, da s one visine pretražuje okom po obzoru, ne bi li ugledao koje jedro, bilo prijateljsko ili neprijateljsko. Tada se je dalekozor istom rađao, pa je na brodu sve počivalo na oštirini vida mornara koji je strazio u košu.¹⁾

Vrijeme nije bilo povoljno, koliko ni pređašnji dan. Nebo je bilo zastrto teškim oblacima što no uvijek obilato navuče južni vjetar, koji u Jadransu duva od JI, a u Tirenском moru od JZ. Nije bogzna kako duvalo, ali se je i u samoj luci, po nadimanju vode, moglo primijetiti da vani, što no riječ, »ima mora«, to jest većih valova.

¹⁾ Na primjerenoj visini »velikog jarbola« bila je stražarnica u obliku koša. U taj se koš ulazilo kroz luknju, koju su mornari nazvali mačjom, jer su se po njoj šuljali, plazeći poput mačke, kad hoće da u uskom prostoru ulovi plijen.